

forandres Meget, men Folket bliver alligevel, og det vil vistnok blive optegnet paa Sagas Tavle, hvad det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgdistrikt (N. Andersen) her har sagt. Der er nu en lille, hvad jeg vil kalde med et fremmed Ord, som jeg maaste nok tør bruge her — psykologisk Sagtagelse, som jeg ved denne Leilighed vil gjøre overfor Modstanderne. Det kan være godt, at vi tale ganske roligt og sindigt derom. Naar der nu er Mogle, der sige, at denne Sag vil medføre store Farer, saa kan jeg saa godt forstaa det og gaa ind derpaa. Naar en af mine Venner kommer og siger: Du er i Ford med at gjøre et Skridt, der vil medføre Fare for Dig; saa tager jeg hans Raad under Overveielse. Men naar mine Modstandere sige til mig (Afbrydelse) — maa jeg bede den ærede Herre, der afbryder mig, om at høre det helt ud. Naar mine Modstandere sige til mig: Du er i Begreb med at gjøre et Skridt, som er meget farligt, og naar det vil være til Fordel for disse mine Modstandere, om jeg unblader dette Skridt, saa kan jeg ikke modtage dette Raad, saaledes som jeg modtager det af en Ven. Det er dette, som jeg kalder en psykologisk Sagtagelse. Jeg har hørt dette, at det skulde være et farligt Skridt, fra saa mange Sider; der har siddet Mænd her fra 1854, som have talt om Farer og atter Farer, men vi sidde dog endnu her ganske rolig, og jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem fra Odense Amts 3die Valgkreds, uagtet Farerne endnu skal faae Leilighed til, hvis ikke Verden snart forgaar, at se vort Forfatningsliv udvikle sig ganske jævnt og sundt. Men det ærede Medlem sagde Ting, hvorom jeg for mit Bedkommende rigtignok maa sige, at man sidder heroppe og har Meget at bestille, og havde man ikke lidt Glæde en Gang imellem, saa kunde man ikke døde alt dette Arbeide. Nu har det ærede Medlem glædet mig ved tre Udtalelser. Han sagde for det Første, at vi først aandede rigtig frit i 1866, da vi fik den nye Forfatning (Modsigelse). Han sagde, at vi da havde faaet den største Indflydelse, som vi kunde faae. (N. Andersen: Ja, paa Finantsloven.) Ja, jeg vil dog med Hensyn til Historien sige det ærede Medlem, at han skal huske paa, at selv om der var Hensyn at tage til de andre Landsdele, saa var der en Tid fra 1849, da Grundloven var bleven givet, og til vi fik Grundlovsindskrænkningen i August 1855, en Tid, i hvilken vi ganske vist havde Hindringer, men da man ganske vist ogsaa kunde vedtage paa Finantsloven og da vi havde et andet Landsting, end vi nu have, og det forekommer mig, at man dengang kunde aande lige saa frit, som vi nu aande. Men det ærede Medlem maa ikke glemme, at han selv har været med til Forfatningsindskrænkningen i 1866. Det maa ogsaa noteres paa Sagas Tavle, at en Bonde har været med dertil. Det ærede Medlem talte dernæst i høje Toner og med en Alvor, som løb noget anderledes end det ærede Medlems

for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Fenger), om Landstingets Sammensætning, og han mente, at Landstinget kunde gaa hen og negte os en foreløbig Bevilling. Dette blev sagt. Men jeg haaber, at Landstinget ingensinde vil staa tilbage for os og lade være at gjøre, hvad vi gjorde forrige Gang, nemlig honnet at sige til Regeringen: Hvis vi ikke kunne blive enige om en Finantslov i rette Tid, saa skal der ikke være det Mindste i Veien for, at vi give en Frist af 3 Maaneder, i hvilke vi alle lovligt kunne røre os. At Landstinget ikke i den Henseende vil staa tilbage for Folkethinget, derpaa kan man stole. Nu vil jeg ikke drifte mig til at tale om de andre Spørgsmaal, som det ærede Medlem bragte ind, f. Ex. dette, at ved en Opøsning af Landstinget vilde de kongevalgte Medlemmer blive siddende; jeg skal kun sige det Samme, som jeg har tilladt mig at udtale overfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds, at det ikke er nok at lase den enkelte Paragraf i Grundloven, men man maa lase flere. Jeg tror meget gerne, at der er Mulighed for fra det juridiske Fakultet og ogsaa fra Rigsretten at faae en Fortolkning af det reiste Spørgsmaal; men jeg tror rigtignok ogsaa, at hvis vi skulle leve af Fortolkninger, vilde vor Stilling i dette Dødblik være høist uhyggelig. Det vilde nemlig ikke være godt, om enhver Mand, der tog Grundloven i sin Haand, skulde gaa op til de juridiske Professorer og faae Paragraf for Paragraf læst igennem og forklaret, fordi han ikke selv kunde lase dem og altsaa heller ikke benytte dem, førend enten Fakultetet eller Rigsretten havde sat sit Stempel paa dem: Det er meget muligt — det skal jeg gjerne indrømme — at Folk i 1866 have haft den Hensigt, at lade de 12 kongevalgte Medlemmer blive siddende for Livstid; men derimod taler igjen en Paragraf i Grundloven, som selv ikke den juridiske Fortolkningkunst vil kunne bortforklare. Det er jo muligt, at den er kommen ind ved en Feiltagelse; men selv om det har været Hensigten, at de kongevalgte skulle blive siddende paa Livstid, saalange Landstinget ikke bliver opløst, saa er det lige saa vist, at hvis den Tid kom, da Landstinget blev opløst, vilde Folk komme med den første midlertidige Bestemmelse i Haanden og paastaa, at de kongevalgte ikke længere skulde forblive siddende. Denne Bestemmelse siger jo: „De nuværende af Kongen udnævnte Medlemmer af Rigsraadets Landsting tage Sæde i Rigsdagens Landsting, indtil de 12 Aar fra Udnævnelsen ere udløbne for hvert enkelt af dem, og der føies da udtrykkelig til: „Udnævnelsens Gyldighed opheves ikke ved Landstingets Opøsning“. Men denne Tilføjning er ikke stet for de andre kongevalgte Medlemmers Bedkommende, og hvad skal man sige dertil? Blandt de statsrettlige Paaastande, som idag ere fremtatte, og som ere blevene til det store Taleemne, der foreligger, fordi vi ikke have